

JOSIP MIHALJEVIĆ*

Što znači vaše ime?

Portal *hrvatskih suvremenih osobnih imena* dostupan na mrežnoj adresi <http://osobno-ime.hr/> i na portalu jezik.hr mrežni je rječnik namijenjen dobivanju osnovnih podataka o imenima. Izrađen je 2020. u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje te se temelji na *Rječniku suvremenih hrvatskih osobnih imena*, koji je sastavljen u Odjelu za onomastiku i etimologiju u sklopu projekta voditeljice Ankice Čilaš Šimpraga *Baza suvremenih hrvatskih osobnih imena*. Ankica Čilaš Šimpraga potaknula je izradu portala i to je bio jedan od posljednjih projekata na kojemu je radila prije svoje prerane smrti. Autori su rječnika na temelju kojega je izrađen portal Ankica Čilaš Šimpraga, Dubravka Ivšić Majić i Domagoj Vidović. Portal sadržava 1767 imena, za koja se mogu dobiti podatci pritiskom mišem (osobno ime u kanonskome obliku, genitiv i dativ imena, definicija, etimologija, podatak o broju nositelja i čestoci, sociolingvistički podatci, imenske istovrijednice na stranim jezicima te podatak o imendanu). Imena se prikazuju s pomoću skočnih prozorčića koji se lako mogu zatvoriti kako bismo se vratili na tražilicu. Neka su imena međusobno povezana s pomoću poveznica (pokrćena imena, imena nastala na temelju drugih imena itd.)

Maja (G Maje) ž. os. ime ① pokrćeno od *Marija* ② grćkoga ili latinskoga podrijetla ◊ 'grć. *Maía* [Maía] ~ *μαία* [maía] 'majka'; u grćkoj mitologiji Atlantova kći i Hermesova mati, najljepša od Plejada [HE (s. v. Maja)], ² lat. *Māia*, *Māja* (možda od ie. korijena **mg*'(h₂)- 'velik'); staroitalska božica, Vulkanova žena i Merкуроva majka, poistovjećena je s grćkom božicom Majom (15. žensko osobno ime po čestoci; 20 159 nositeljica)

► Maja je 80-ih godina XX. stoljeća bilo četvrto ime po čestoci nadijevanja. Popularno je bilo u gotovo svim hrvatskim krajevima, no 90-ih godina češće se nadijevalo još samo u Lici, Međimurju te Podravini.

Ime je postalo veoma poznato zahvaljujući crtanom filmu i romanu *Pčelica Maja i njezine pustolovine* (1912.) Waldemara Bonselsa.

1. slika: Prikaz podataka za ime *Maja*

Izrada strukture i računalna obrada imena provedena je u programu *TshwaneLex* (*TLex*), koji se upotrebljava za izradu računalnih rječnika.

S pomoću programa *TshwaneLex* izrađuje se u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje i *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik*.

* Ovaj je rad izrađen u okviru istraživačkoga projekta Hrvatske zaklade za znanost *Hrvatski mrežni rječnik – Mrežnik* (IP-2016-06-2141), koji se provodi u ustanovi nositelju projekta Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

Iz *TshwaneLexa* sva su imena sa zadanom strukturom izvezena u format za mrežu .html. Sadržaj cijeloga portala nalazi se unutar jedne mrežne stranice, tj. ne postoje odvojene mrežne stranice za imena, nego se sve učitava unutar početne stranice. Ipak, može se napraviti poveznica za imena dodavanjem znaka # s imenom na kraj URL adrese. Primjerice, ako upišemo adresu <http://osobno-ime.hr/#ivan>, na početku stranice prikazat će se obrada imena *Ivan*.

Dijelovi strukture koji su određeni u *TshwaneLexu*, upotrijebljeni su kao oznake za napredno pretraživanje. Imena se mogu pretraživati s pomoću ovih filtara: spol, čestoća, starost, motiv (npr. biblijski, muslimanski, narodni itd.), podrijetlo i struktura. Pri pretraživanju može se odjednom uključiti više filtara.

2. slika: Prikaz filtara za pretraživanje na portalu

Određena imena izdvojena su u popisima do kojih se može brže doći pritiskom na poveznice na naslovnici. Ti popisi uključuju najčešća muška imena, najčešća ženska imena te zajednička muška i ženska imena.

ime	broj nositelja
1. Ivan	130828
2. Josip	77324
3. Marko	50393
4. Stjepan	45287
5. Tomislav	39105
6. Željko	37869
7. Ivica	35599
8. Ante	35457
9. Mario	32708
10. Nikola	32263

3. slika: Deset najčešćih muških imena

ime	broj nositeljica
1. Marija	126646
2. Ana	81751
3. Ivana	49943
4. Mirjana	29319
5. Katarina	28618
6. Nada	26660
7. Dragica	25952
8. Ljubica	24557
9. Vesna	23923
10. Marina	23604

4. slika: Deset najčešćih ženskih imena

Zajednička muška i ženska imena	
muško	žensko
<u>Andrea</u>	<u>Andrea</u>
<u>Borna</u>	<u>Borna</u>
<u>Denis</u>	<u>Denis</u>
<u>Đuka</u>	<u>Đuka</u>
<u>Ivica</u>	<u>Ivica</u>
<u>Loren</u>	<u>Loren</u>
<u>Ljube</u>	<u>Ljube</u>
<u>Matija</u>	<u>Matija</u>
<u>Mika</u>	<u>Mika</u>

5. slika: Popis zajedničkih muških i ženskih imena

Na portalu se također nalazi popis vrela, literatura i studija koja se odnosi na imena te izradu portala.